

Titel: [Uldall] 033-0790

Citation: "[Uldall] 033-0790", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 2. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_033-shoot-wacc-1992_0005_033_Uldall_0790_p2_bP1_TB00002/facsimile.pdf (tilgået 29. juni 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

U/2/11/45. 2. ^u

funktion af materialets eller af metodens omfang. Dette er ikke mindst vigtigt ved behandlingen af sidstestørrelserne.

Dette medfører den konsekvens at der efter min mening ikke skal lægges saa stor vægt paa forskellen mellem invarianter og varianter eller, rettere, at forskellen skal ses paa en noget anden maade. Jeg vilde fremstille det saadan at det for sprogets typologi er vigtigt at notere hvilke relationer er "intrinsic" og hvilke "extrinsic", dvs havende begge eller kun den ene term inden for sproget selv (dvs inden for det valgte materiale). Denn formulering er frugtbar paa mange trin: tænk blot paa katalysen eller paa tilknytningen mellem mening og indholdsform i arabisk sml med andre sprog, hvor formentlig arabisk kræver en mere fuldstændig situationkontekstualisering og altsaa har et større antal "extrinsic" relationer. Det er følgerig simplere at bruge den samme formulering her, og det er desuden pædagogisk rigtigt: en af de ting vi ønsker at belære vore kolleger om er jo at det er forkert at behandle sproget in vacuo, som et isoleret fænomen - en sproglig ytring skal ses i sin fulde situationkontekst, som man saa ganske vist kan "oversætte" til sproglig form og manifestation.

Alt dette udelukker jo ikke at man baade kan og skal se tegnfunktionen, sammenspillet mellem indhold og udtryk, som det centrale ved sproget og det der betinger sprogets særlige funktion i heleheden af menneskelig behaviour.

Jeg vil forresten gøre opmærksom paa at din formaldefinition vistnok dækker et noget større område end realdefinitionen: hvis man ombytter to frie varianter paa et givet sted i en kæde, vil denne ombytning formentlig medføre en tilsvarende ombytning af varianter andetsteds i den samme kæde; ombytningen er følgerig en kommutation, og varianterne er invarianter.

69.8 Her er der en tilsyneladende modsætning til s.47: hvis meningen kun er tilgængelig gennem sin formning, hvordan kan man saa se at der er den samme mening i de forskellige sproglige former paa s.47? Forklaringen er jo tydelig nok for os: det som er mening for de sproglige former, formes ogsaa maa anden vis og ved at betragte den gennem den ikke-sproglige form er det muligt at sammenligne de sproglige meninger uden hensyn til den sproglige formning. Naar tiden kommer til at foretage en analyse af den ikke-sproglige struktur, vil man omvendt benytte den sproglige form til identificering af den ikke-sproglige mening, en vevsvirkning af ganske lignende art som den mellem udtryk og indhold, som du har behandlet ovf. Jeg tror det vilde være klogt selv at gøre opmærksom herpaa for at forebygge unødige kritik.

69.18 Hvil i fred, Fader Brøndal!

69.24ff Det er naturligvis med vilje at du har formuleret dette saa skarpt, men paastanden er ikke uangribelig som den staar. Det kan jo meget godt lade sig gøre at forme fx den fonisk mening gennem en fysiologisk og/eller en akustisk analyse og at afbilde den sproglige og den ikke-sproglige analyse paa hinanden. Fejlen ved den traditionelle fonetik og semantik er jo netop at de ikke er strengt enten sproglige eller ikke-sproglige men en taaget blanding af begge dele, navnlig en uklar formulering af